

מאור אהרן

פרשיות תזריע, מצורע

פרשת תזריע

י"ב ג'. וביום השמיני ימול בשר

ערלתו. ארז"ל (מנחות מ"ג ב') ובשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום אמר אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה וכיון שנזכר במילה שבבשרו נתיישרה דעתו לאחר שיצא אמר עליה שירה שנאמר למנצח על השמינית מזמור לדוד על מילה שניתנה בשמיני ע"כ, ויל"ה דהרי היו לו לדוד המע"ה עוד מצות שקיימם באותו הזמן והיינו מל"ת שלא להסיר הזקן והפיאות ומ"ע דישב א"י ומ"ע דטהרה ומ"ע דגמ"ח וכדיבאר להלן, ויל"ה דהנה כתב מרן הח"ח זי"ע בקונטרס תפארת אדם ריש פ"א דהמצוה דב"ת ובל תשחית אינה מצוה בכל עת אלא שאם יש לו נסיון להסיר הזקן והפיאות ומתגבר אז מקיים המצוה ויש לו ע"ז שכר גדול יעו"ש, ומ"מ איכא מצוה אחריתי והיינו מ"ע של קידוש ה' בזה שיש לו זקן ופיאות (גם בלא הנסיון להסירם) כמבאר בהקדמת הח"ח בריש הקונטרס תפארת אדם שם יעו"ש, ולפי"ז י"ל דכיון שדוד המע"ה ודאי לא היה לו נסיון להסיר את הזקן והפיאות לכן לא היה לו מל"ת דבל תקיף ובל תשחית, ומצוה דקידוש ה' נמי לא הוה ליה התם בבית המרחץ משום שהיה לבדו בביהמ"ר, וכדתנן (סנהדרין כ"ב א') ואין רואין אותו כו' כשהוא בבית המרחץ שנאמר שום תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך, ואף אם המלך צריך שיסייעוהו מ"מ יש איסור ליכנס עמו לביהמ"ר כדכתב בלח"מ פ"ב ממלכים ה"ג, ולא כרכו שאם צריך שיסייעוהו מותר ליכנס עמו לביהמ"ר עיין פסחים נ"א א' ובלח"מ שם. (ועיין מש"כ בזה עוד בראשית פכ"ד מקרא ב' יעו"ש).

ובזה אפשר לבאר הא דארז"ל (ויק"ר ל"ד ג') ד"א וכי ימוך הה"ד (משלי י"א) גומל נפשו איש חסד זה הלל הזקן שבשעה שהיה נפטר מתלמידיו היה מהלך והולך עמם אמרו לו תלמידיו ר' להיכן אתה הולך אמר להם לעשות מצוה אמרו לו וכי מה מצוה זו אמר להן לרחוץ בבית המרחץ אמרו לו וכי זו מצוה היא אמר להם הן מה אם איקונין של מלכים שמעמידים אותו בבתי טרטיאות ובבתי קרקיסאות מי שנתמנה עליהם הוא מורקן ושוטפן והן מעלין לו מזונות ולא עוד אלא שהוא מתגדל עם גדולי מלכות אני שנבראתי בצלם ובדמות דכתיב (בראשית פ"ב) כי בצלם אלקים עשה את האדם על אחת כמה וכמה כו' ע"כ, והנה לכאורה

צ"ב דכיון שהלכו עמו תלמידיו עם הלל א"כ מה שאלתם ששאלו רבי להיכן אתה הולך דהיה להם להמתין ולראות להיכן רבם הולך, וצ"ל שהם ראו שמשנה דרכו ואינו הולך בדרך הרגילה ולכן שאלו למה משנה הדרך, ומ"מ זה תמוה דעדיין היה להם להמתין ולראות גם אחר ששינה הדרך, ואולי ע"כ צ"ל שאמר להם באיזה מקום שיפסיקו ללותו, והטעם לזה משום דהלל נשיא היה, ותנן (הוריות פ"ג) ואיזהו הנשיא זה המלך שנאמר ועשה אחת מכל מצות ה' אלקיו שאין על גביו אלא ה' אלקיו, והא מלך אין רואין אותו בביהמ"ר וכדתנן בסנהדרין וכן"ל ואף אם צריך סיוע כדכתב בלח"מ וכן"ל, ולכן ביקש שיפסיקו מללותו כיון שהיה בדרכו לביהמ"ר ושם אין רואין אותו.

ומאחר דהזכרנו הכא הא דתנן בהוריות, נבאר הא דארז"ל (פדר"א) חתן דומה למלך, והיינו דמי שידוע מעלות הרוחניות שיש בחתן ומנצלם בהיותו חתן אז אין על גביו אלא ה' אלקיו, ולכן הוא דומה למלך. **והא** דאקשינן דהו"ל מצות טהרה היינו דע"כ הלך דוד המלך לביהמ"ר משום מצות טהרה דהנה איתא (סנהדרין ק"ז א') דדוד המע"ה היה מקיים תשעה"ט בכל לילה, והרי היה זה קודם שביטל עזרא התקנה (עיין ארחות יושר למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א סימן י"א – טהרה) וא"כ הו"ל בכל יום מצות טהרה ולהכי הלך לביהמ"ר וא"כ למה אמר שערום מן המצוות והא הו"ל אז מצות טהרה, וצ"ל דנהי נמי דהו"ל מצות טהרה מ"מ כ"ז היה בעת שטבל אבל קודם הטבילה עדיין היה ערום מן המצוות ולכן אמר אוי לי כו'. ומ"מ זה דחוק שהרי בכל עת הרי היה עסוק במצות הטבילה והיינו במה שהכין עצמו.

והא דאקשינן דהו"ל מ"ע דישב א"י, זהו דוקא לדעת הרמב"ן (עשין לדעת הרמב"ן עשה ד') אבל הרמב"ם ס"ל דאין מ"ע דישב א"י, או נימא דה"ז סיעתא לרמב"ם וקשיא לרמב"ן, ומרן הגר"ח קניבסקי שליט"א ענה לי במכתב וז"ל הוא היה כמה פעמים בחו"ל עכ"ל, והבן.

ושוב נמצא דכתב בנחלת צבי (לבעל הפתחי תשובה) יו"ד סימן רצ"א וז"ל ואיני מבין דודאי גם בבהמ"ר נתקיימו על ידו כמה מצוות אלא כונתו שלא היתה מצוה סובבת אותו כמו אם היה בבית שיש בו מזוזה והולך בטלית עם ציצית עכ"ל, ולפי"ז לא קשיא גם

הא דהקשינו למעלה דהאיכא מצות טהרה ומ"ע דישוב א"י. וכדברי הנחלת צבי כ"כ הברכי יוסף להחיד"א באו"ח.

ומאחר דהזכרנו הכא דברי הפת"ח, נדון בדבריו התם קצת בעזה"י, דהביא שם דברי הגרע"א דההולך לאיזה ימים מדירתו, כשחזור לביתו צריך לקבוע שוב המזוזה ובברכה, וציין לעיין מג"א סימן כ"א ס"ק ב', וביאר הפ"ת כונת הגרע"א למה שציין לדבר המג"א הכי, דכתב המג"א בשם האריז"ל דצריך לשכב בלילה עם טלית קטן והראיה מדוד המע"ה שדוקא בביהמ"ר אמר אוי לי שאעמוד ערום מן המצות, דאילו כשהיה בלילה בביתו לא אמר אוי לי שאהיה ערום מן המצות, אע"כ ששכב עם טלית קטן והו"ל מצות ציצית ולכן בלילה לא אמר אוי לי כו', וכתב המג"א דדבריו דברי קבלה נקבל אבל לדינא יש לדחות הראיה משום ד"ל דהא דלא אמר כן בלילה היינו משום דהו"ל מזוזה בפתח ביתו וא"כ לא היה ערום מן המצות עכ"ל המג"א והשתא קשיא לגרע"א אמאי הוצרך המג"א להקשות דהא הו"ל מזוזה בפתח ביתו, דהא הו"ל להקשות טפי מיניה אמאי אמר בביהמ"ר אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה והרי הו"ל מזוזה בפתח ביתו, אלא על כרחך דכשיוצא מביתו אינו מקיים מצות מזוזה וכמ"ש הגרע"א שהיוצא לאיזה ימים מביתו צריך לקבוע שוב המזוזה בביתו ובברכה עכ"ל הפ"ת שם, והחיד"א בברכ"י הביא דרך החיים שהקשה עוד שהרי דוד המע"ה לא היה יושן שיתין נשמין וא"כ מה ראית האריז"ל, ועיין מה שתירץ נפלאות בברכ"י שם, והנה יל"ה מה ראית הגרע"א מביהמ"ר לבית סתם שיוצא לאיזה ימים, דהרי היוצא לביהמ"ר יוצא לזמן מועט, ומשא"כ היוצא מביתו יוצא לאיזה ימים כדאיירינן הכא ושפיר איכא לחלק דהיוצא לביהמ"ר ודאי מקיים מצות מזוזה דבביתו, והיוצא מביתו לאיזה ימים לא, וא"כ צ"ב מה ראית הגרע"א.

והא דאמר' לאחר שיצא אמר עליה שירה, צ"ב למה הוצרך לצאת מביהמ"ר כדי לומר שירה, והרי יכול היה לומר השירה בבית החיצון שמותר לומר שם ק"ש ותפילה כמבואר או"ח סימן פ"ד, וביותר להמקילים דס"ל דכשאינן בנ"א ערומים בבית האמצעי שרי להתפלל ולומר ק"ש ולא רק להרהר כמבואר שם, א"כ אמאי הוצרך לצאת מביהמ"ר דהרי היה יכול לצאת לבית האמצעי (ולא רק לבית החיצון) ולומר שם השירה, וי"ל דאף שמן הדין באמת הוה שרי ליה מ"מ ודאי דעדיפא לומר אף ק"ש ותפילה חוץ לביהמ"ר לגמרי, וממילא אף השירה אמר לאחר שיצא מביהמ"ר לגמרי, ועוד י"ל דהא דאמר' לאחר שיצא היינו מבית הפנימי דביהמ"ר, ועוד י"ל דארז"ל (ברכות ל"ה א') אין אומרים שירה אלא על היין, והרי

יין אין בביהמ"ר ולכן הוצרך לצאת מביהמ"ר, ולפי"ז צ"ל דהו"ל יין שם ע"י הביהמ"ר כדמשמע הלשון לאחר שיצא דמשמע מיד שיצא מביהמ"ר אמר השירה, ולא רק כשהגיע לביתו ששם ודאי הו"ל יין, והבן.

ארז"ל (תנחומא משפטים ה' וכו' בשמו"ר) כך לעולם אם אין אדם נימול אינו יכול ללמוד תורה שנאמר מגיד דבריו ליעקב למי שהוא מל כיעקב לא עשה כן לכל גוי משום שהם ערלים חקיו זו תורה ומשפטיו שלו הדינים שנאמר שם שם לו חוק ומשפט וגו' כו' ע"כ, הנה לדברי המדרש הכא אפשר לבאר כמה דברים ע"ד הדרש בעזה"י וכדלהלן, א', ארז"ל ת"ח אין אור של גהינם שולט בהם, ויתבאר הכי, דהא אמרו דמי שאינו מל אינו יכול ללמוד תורה, ות"ח א"א להיות אא"כ לומד תורה וכדתנן (פ"ב דאבות) מרבה ישיבה מרבה חכמה, ואמרו עוד (תנחומא) דמי שאינו מל אינו נכנס לגהינם חוץ מפושעי ישראל, וודאי פושעי ישראל הם היפוך הת"ח, ולפי"ז י"ל הכי, ת"ח אין אור של גהינם שולט בהם משום דהם נמולו, וכיון שנמולו יכולים ללמוד תורה, והרי מי שמל אינו נכנס לגהינם, וקאמר ת"ח דוקא דאילו פושעי ישראל אין מועיל להם המילה להנצל מהגהינם וכו', וק"ל. ב', אמרין בברכת המזון ועל שהוצאתנו ה'א מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים ועל ברייתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו, ולכאורה יל"ה דהרי קודם היה מילה ואח"כ יציא"מ וא"כ למה הוקדם בברכה יציא"מ למילה, ולהמדרש הנ"ל י"ל דרצה לסמוך מילה לתורה והזכירנו דבלא מילה אינו יכול ללמוד תורה, וק"ל. ג', תנן (פ"ה דאבות) בן י"ג למצות, וי"ל דהנה "מילה" בג"ק ה"ז מנין י"ג, וזהו בן י"ג למצות, והיינו דמי שמל והיינו בן י"ג, הרי הוא למצות והיינו שיכול ללמוד תורה, וק"ל.

(וע"ע בספרנו תשובות הגר"ח ח"א בקו' אבני אהרן ח"ב סימן י').

י"ב ז'. **והקריבו לפני ה' וכפר עליה וטהרה ממקד דמיה זאת תורת הילדת לזכר או לנקבה.** ולהלן (מקרא ח') כתיב ואם לא תמצא ידה די שה ולקחה שתי תרים או שני בני יונה וגו', יל"ה דלכא' מקרא ח' היה צריך להיות קודם מה דכתיב במקרא ז' זאת תורת הילדת וגו'.

י"ג ד'. **ואם בהרת לבנה הוא בעור בשרו ועמק אין מראה מן העור ושערה לא הפך לבן והסגיר הכהן את הנגע שבעת ימים.** הכא הקדים הכתוב קודם ועמק אין מראה מן העור ואח"כ ושערה לא הפך לבן, ואילו לעיל (מקרא ג') הקדים

ושער בנגע הפך לבן ואח"כ ומראה הנגע עמק מעור בשרו וגו'.

י"ג י"ד. **וביום הראות בו בשר חי יטמא.** ולהלן (מקרא ט"ו) כתיב וראה הכהן את הבשר החי וטמאו הבשר החי טמא הוא צרעת הוא. הא דכתיב 'טמא הוא' אע"פ שכבר כתיב 'וטמאו', ה"פ, וראה הכהן את הבשר החי וטמאו, והטעם שטמאו כי, הבשר החי טמא הוא כי צרעת הוא. וק"ל.

י"ג ט"ז. **או כי ישוב הבשר החי ונהפך ללבן ובא אל הכהן.** יל"ה מהו ובא אל הכהן, דהא כתיב להלן (מקרא מ"ו) כל ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הוא בדד ישב מחוץ למחנה מושבו, ואינו יכול ליכנס למחנה עד שהכהן יבוא לטהרו כמב' להלן ריש פ' מצורע פי"ד מקרא ג'. ועמש"כ בזה בר"פ מצורע שם.

י"ג כ"ט. **ואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בזקן.** יל"ה דכיון דהכתוב מדבר באיש ואשה א"כ הול"ל כי יהיה 'בהם' נגע ל' רבים, ועוד לכא' קצת יש להעיר דכיון דלאשה אין זקן א"כ למה כלל הכתוב את האיש והאשה יחד דבשלמא אם היה

מוזכר בכתוב זה רק 'בראש' א"כ הוה ניחא לכותבם יחד אבל כיון דהזכיר גם 'זקן' א"כ למה כללם הכתוב את האיש והאשה יחד שהרי לאשה אין זקן.

י"ג ל"ח. **ואיש או אשה כי יהיה בעור בשרם בהרת בהרת לבנת.** לכאורה זה המשך למה דכתיב לעיל (מקרא כ"ט) ואיש או אשה וגו', דעד הכא דיבר הכתוב באיש או אשה שיש להם טומאה והשתא מדבר באיש או אשה שיש להם טהרה, וכיון שכן קצת יש לדקדק דלכא' היה צריך הכתוב לומר ואם יהיה בעור בשרם וגו', ולמה כתיב ואיש או אשה וגו' דזה משמע כמו ענין ופרשה נפרדת.

י"ג מ"ז. **והבגד כי יהיה בו נגע צרעת בבגד צמר או בבגד פשתים.** ולהלן (מקרא מ"ח) כתיב או בשתי או בערב לפשתים ולצמר או בעור או בכל מלאכת עור, הנה הכא הסדר הוא בגד צמר ובגד פשתים ושתי וערב לפשתים ולצמר ועור שלא נעשה בו מלאכה ועור שנעשה בו מלאכה, ועיין להלן מקרא' נ"א – נ"ג, נ"ו – נ"ט דנכתבו שלא באותו הסדר יעו"ש, ועוד יל"ה למה הוצרך הכתוב לחזור על זה. וצ"ב.

פרשת מצורע

י"ד ד'. **וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהורות ועץ ארז ושני תולעת ואזב.** הנה לישנא דקרא דכתיב וצוה הכהן משמע שהכהן מצוה לאיזה אדם ליקח למטהר וכו', אך לכא' צ"ב ממ"נ למי הכהן מצוה זאת, דאי נימא שמצוה למצורע עצמו, צ"ב שהרי אסור לו ליכנס למחנה עד שהכהן מטהרו, וכיון שכן על כרחך שהיכן שנמצא המצורע שם צריך להשיג בעצמו כל דברי טהרתו ונהי שהיכן שיושב המצורע יש האפשרות לתפוס עכ"פ צפרים מ"מ מנין יהיה לו שם תולעת שני, (וגם יל"ד ולומר שאם יתפוס בידיו הצפרים וכו' הם יטמאו טומאת מצורע וא"כ מה יועיל שיתפוס). ואי נימא שמצוה לאחרים שיביאו הם צ"ב דהרי היכן שנמצא כעת הכהן והיינו במקומו של המצורע אין שום אדם (מלבד מצורעים אם יש עוד) שהרי הוא יושב בדד ואין אחרים עמו, וא"כ למי מצוה הכהן להביא דברי טהרת המצורע.

ואולי כשחוזר הכהן ממקום המצורע אל תוך המחנה אז מצוה לאחרים שיביאו ואז חוזר הכהן שוב אל המצורע עם דברי הטהרה אל המצורע לטהרו, וזהו חידוש, ויל"ע. ומ"מ לצד בתרא ניחא טפי הלשון של

י"ד ב'. **זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן.** ולהלן (מקרא ג') כתיב ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וגו', ויל"ה מהו הלשון דכתיב והובא אל הכהן שהרי אסור למצורע ליכנס למחנה דלהכי הכהן יוצא אליו כדכתיב ויצא הכהן וגו', ולכא' דוחק הוא ליישב ולומר דהובא אל הכהן היינו שתורת המצורע בא אל הכהן, כיון דבכל המקומות דכתיב והובא אל הכהן ה"ו קאי על המצורע עצמו וכהא דלעיל פי"ג מקרא ב' ט' יעו"ש.

ושוב נמצא דכבר עמדו בזה הראשונים ז"ל, וזה לשון החזיקוני, והובא אל הכהן והובא דבר טהרתו אל הכהן אבל המצורע עצמו אסור ליכנס במחנה וכן כתיב בסמוך ויצא הכהן אל מחוץ למחנה, דבר אחר והובא אל הכהן שהרי מושבו מחוץ למחנה וביום טהרתו מביאין אותו אל קצה המחנה והכהן יוצא לקראתו עכ"ל, ולכא' פירושו הראשון הוא מה שחשבנו ליישב לעיל אמנם לכא' צ"ב וכן"ל.

ובד' זקנים מבעלי התוספות כ' וז"ל והובא אל הכהן קרי ביה והוא בא, שאין לו מי יביאנו שהכל בדלים ומתרחקין ממנו שנאמר בדד ישב מחוץ למחנה מושבו עכ"ל, וע"ע בזה באוה"ח הק'.

הכתוב דכתיב ולקח למטהר והיינו כי המצורע אינו יכול ליקח בעצמו לכאור' וכנתבאר.

י"ד ז'. והזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו ושלח את הצפר החיה על פני השדה. ולהלן (מקרא ח') כתיב וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אל המחנה וישב מחוץ לאהל שבעת ימים, והנה נתבאר הכא דקודם הכהן מטהרו וכדכתיב והזה על המטהר וגו' וטהרו וגו' ואח"כ מכבס בגדיו וכדכתיב וכבס המטהר את בגדיו וגו', ולכא' צ"ב דכיון שהבגדים עליו א"כ איך לא נטמא מיד אחר שהכהן טהרו שהרי הבגדים הם טמאים ממנו מימי צרעתו והם עדיין לא כובסו ונטהרו ומה מועיל טהרת הכהן עתה בעוד שמיד נטמא שוב מבגדיו שעדיין לבוש בהן, וצ"ב.

יש לדקדק דבמקרא ח' הקדים הכתוב כיבוס הבגדים לגילוח שער ואילו להלן מקרא ט' הקדים הכתוב גילוח שער לכיבוס בגדים וכדכתיב התם והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו וגו' וכבס את בגדיו וגו'.

י"ד י"ו. ומיתר השמן אשר על כפו יתן הכהן על תנוך אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית על דם האשם. הנה לעיל מקרא י' כתיב וביום השמיני יקח וגו' ולג אחד שמן ופרש"י להזות עליו שבע וליתן ממנו על תנוך אזנו ומתן בהונות עכ"ל, והשתא כיון שכן לכאור' יש לדקדק בהלשון דכתיב 'ומיתר' השמן וגו' [דהל' קצת משמע דרק אם נשאר אז יתן הכהן כו' אבל אם לא נשאר אי"צ שיתן הכהן כו'] דלכאור' כיון שלוקח מלכתחילה לוג שמן והיא כמות המספקת כדי להזות וכו' כנ"ל ברש"י א"כ ודאי שצריך שישאר גם לתנוך האוזן וכו' שהרי מלכתחילה הביא כמות המספקת גם לזה, וא"כ מהו הל' 'ומיתר' השמן וגו'. (וכמו כן יש לדקדק להלן מקרא י"ח כ"ח כ"ט יעו"ש).

י"ד כ"א. ואם דל הוא ואין ידו משגת ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן. הנה כל הפרשה דלעיל (ממקראות י' והלאה) נשנית הכא שוב (ממקרא כ"ג עד מקרא ל"ג) ובקצת הפרשי לשונות, דוק ותשכח, אך צ"ב אמאי.

י"ד כ"ב. ושתי תריס או שני בני יונה אשר תשיג ידו והיה אחד חטאת והאחד עלה. הכא כתיב 'אחד' חטאת והאחד עולה וכן הוא גם להלן פט"ו מקרא ט"ו, אמנם עיין להלן מקרא ל"א וכן להלן פט"ו

מקרא ל' דהתם כתיב 'האחד' חטאת 'ואת' האחד עלה. (וע"ע מש"כ בסוף פ' פנחס).

י"ד כ"ג. והביא אתם ביום השמיני לטהרתו אל הכהן אל פתח אהל מועד לפני ה'. ולעיל מקרא י' כתיב וביום השמיני יקח וגו', ולא כתיב התם וביום השמיני 'לטהרתו' כמו הכא, וע"ע הפרשים בין המקראות.

י"ד כ"ה. ונתן הכהן מן השמן אשר על כפו על תנוך אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית על מקום דם האשם. פרש"י וז"ל על מקום דם האשם אפילו נתקנה הדם למד שאין הדם גורם אלא המקום גורם עכ"ל, ולעיל (מקרא י"ז) כתיב על דם האשם ולא כתיב על מקום דם האשם, וצ"ב ההפרש, ואי נימא דמכח זה למדו החילוק שאין הדם גורם כו', צ"ב קצת אמאי זה לא נכתב בראשונה והיינו דלעיל מקרא י"ז כבר היה צריך הכתוב לומר על מקום דם האשם והכא ליכתוב רק על דם האשם.

י"ד ל"ד. כי תבאו אל ארץ כנען אשר אני נתן לכם לאחזה ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם. אמר' (ב"מ כ"ה ב') תנא מפני שיכול לומר לו של אמוריים הן כו' דשתיך טפי כו' יעו"ש, ופרש"י וז"ל של אמוריים שהורישו אבותינו היו עכ"ל, ולכאור' צ"ב היכי ס"ד לומר של אמוריים הן, והרי כתיב הכא כי תבאו וגו' ופרש"י וז"ל ונתתי נגע צרעת בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו במדבר וע"י הנגע נותן הבית ומוצאן עכ"ל, וכיון שכן לכאור' לא נשאר שום מטמון מהאמוריים בקירות. (ובשלמא בגל יתכן דהגל נעשה ע"י הנתיצה של אז ונפל שם איזה מטמון, אבל בקירות לכאור' לא נשאר כלום מהאמוריים). וא' העירני דלג' הרמב"ם 'דשתי' טפי לא קשיא, ומ"מ לג' שלפנינו לכאור' קשיא. ומו"ר מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א ענה לי במכתב בזה"ל, אין למדין מן הכללות ויתכן שהיו אנשים שאין ראויין שיתגלה להן, ע"כ.

י"ד מ"ז. והשכב בבית יכבס בגדיו והאכל בבית יכבס את בגדיו. יש לדקדק למה לי ב' פעמים יכבס בגדיו, ועוד, דאילו גבי השכב בבית כתיב וכבס בגדיו ואילו גבי האכל בבית כתיב יכבס 'את' בגדיו.

י"ד מ"ח. ואם בא יבא הכהן וראה והנה לא פשה הנגע בבית אחרי הטח את הבית וטהר הכהן את הבית כי נרפא הנגע. הכא כתיב רק 'אחרי הטח את הבית' ולא כתיב 'אחרי חלץ את האבנים

ואחרי הקצות את הבית ואחרי הטח' כמו דכתיב לעיל
מקרא מ"ג.

ט"ו ט"ז. ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע
ורחץ במים את כל בשרו וטמא עד הערב. איתא
בשו"ע (או"ח סי' פ"ח סעיף א') כל הטמאים קורין
בתורה וקורין ק"ש ומתפללין חוץ מבעל קרי שהוציאו
עזרא מכל הטמאים ואסרו בין בד"ת בין בק"ש ותפלה
עד שיטבול כו' ואח"כ בטלו אותה תקנה והעמידו

הדבר על הדין שאף בעל קרי מותר בד"ת ובקריאת
שמע ובתפילה בלא טבילה ובלא רחיצה דתשעה קבין
וכן פשט המנהג, וכתב במ"ב (סק"ב) וז"ל ואח"כ
בטלו ומ"מ מי שירצה לנהוג ולטבול תע"ב ודוקא אם
עי"ז לא יעבור זמן ק"ש ותפלה ואפשר דאפילו אם
עי"ז יתבטל מתפלה בצבור ג"כ אין נכון להחמיר בזה
עכ"ל, שמעתי ממקור נאמן בשם מו"ר מרן הגר"ח
קניבסקי שליט"א שאמר לא"א בזה"ל, אם אתה רוצה
בנים תלמידי חכמים תקפיד על טבילת עזרא ע"כ.

בברכה מרובה,

אהרן בהגאון הגדול רבי יעקב הלוי שליט"א גרנדש